

FARLIGE LOFTER

Statens Filmcentral

Filmen er blevet til på foranledning af daværende Pædagogisk Kartel, som et led i en oplysningskampagne om indeklima i offentlige bygninger.

Konsulenter: Jens V. Petersen og Henrik Cramer

Kamera: Nikolai Østergaard

Lyd/Klip: Anders Hermansen

Indtaling: Anker

Kopi: Teknisk Films Laboratorium

Produktion: Telefilm

Udlejning: Statens Filmcentral

Vestergade 27, 1456 København K

eller:

Statens Filmcentral

Lundingsgade 33, 8000 Århus C

Pjecen er skrevet af Jens V. Petersen og Nikolaj Østergaard.
Udgivet af SFC, 1986. Trykt hos BM-offset.

Mange mennesker bliver syge af at opholde sig indendørs i nye bygninger. Der stilles spørgsmålstejn ved flere gængse byggematerialer. Der er meget svag lovgivning på dette område. Eksperterne er i tvivl om, hvor alvorlig denne trussel mod vores helbred egentlig er. Hvem skal denne tvivl komme til gode?

Karlit er et af de produkter, der er kommet i søgelyset i forbindelse med forurening af indeklima. Karlit er navnet på en af de mest udbredte støj-dæmpende loftsplader, der er populær i børnehaver med trang plads. Pladerne består af mineraluld, som de fleste isoleringsmaterialer.

Gennem karlitbyggesagens stormfulde forløb i Århus, fortælles i filmen historien om hvordan demokratiet fungerer, når der er tvivl om miljøet.

Vi hører en mor til et barn, der har haft sygdom grundet karlitten, og vi følger en „ulovlig“ natlig nedrivning af et loft i deres børnehave.

To borgmestre, en læge, en byggeforsker og en leverandør af karlit-lofter, interviewes om sagen – og en rådhusbetjent spiller en ikke uvæsentlig rolle.

Mineraluldsfibrene, som karlitpladerne består af, river sig let løs fra pladerne. Da limen der holder loftpladerne sammen er vandopløselig, giver høj luftfugtighed og vandskader, giver øget risiko for forurening.

Forureningen kan i princippet klares på 3 måder:

- der kan fjernes
- den kan indkapsles
- det udsatte menneske kan indkapsles

Det sidste er påbudt af arbejdstilsynet for håndværkere, der arbejder med nedtagning eller indkapsling.

Arbejdstilsynet siger også: „Kun i tilfælde hvor mineraluldspladerne giver anledning til drys og deraf følgende gener (skønsmæssigt ved et fibertal på flere hundrede fibre pr. kvadratmeter), vil nedtagning kunne anbefales“.

Definition af drysmængde og menneskelige gener beror på skøn. Der er siden filmen blev optaget i november 1984, ikke kommet nogen endelige grænser for, hvor meget det er forsvarligt at opholde sig i.

Karlitsagen i Århus

60erne

12 børneinstitutioner i Gellerup-området opføres med karlitlofter.

70erne

flere andre institutioner og skoler følger efter andre steder i Århus.

79-80

forældre og ansatte klager over indeklimaet.

okt. 81

rapport fra arbejdsmedicinsk klinik i Århus peger bl.a. på lofterne som årsag.

jan. 82

forældrene nedsætter en indeklimagruppe.

1982

målinger viser, at indeklimaet i flere institutioner er forurenet med mineraluldsfibre.

april 83

kommunen prøver at male lofterne i Gellerup.

nov. 83

kontrolmålinger viser, at indeklimaet stadig er forurenet med fibre.

sept. 83

rapport fra Pædagogisk kartel viser, at lofterne er årsag til øgets sygdom i Roskilde-institutioner.

feb. 84

byrådet i Århus beslutter at sanere og skifte lofter i de 12 Gellerup-institutioner og bestiller Søren Olesen til at undersøge resten.

sept. 84

rapport fra Søren Olesen.

sept. 84

byrådsdebat, mens forældre og ansatte demonstrerer udenfor.

jan. 85

kommunen har skiftet lofter ud i omkring 30 institutioner.

okt. 85

Sundhedsstyrelsens indeklimaundersøgelse offentliggøres.

jan. 86

Århus kommune har skiftet lofter i omkring 50 institutioner.

Nyere internationale undersøgelser forstærker mistanken mod mineralulden. Cancerregisteret i Danmark deltager i forskningen. Ikke overraskende er de danske mineraluldsproducenter uenige i fortolkningerne af de foreløbige resultater.

Ugeskrift for læger 147/40 1985 side 3191: artikel om indeklimagener på kollegier med og uden mineraluldsfiber-lofter, Rolf Petersen m.fl.

